

Rutin

Godkänd av: Ingemar Qvarfordt, Universitetssjukhusö, Vårdhygien (ingqv)

Rutinen gäller för: Kommunal vård och omsorg i Västra Götalandsregionen

Giltighet: 2021-06-03 till 2023-06-03

Covid-19 i ordinärt boende

Komplettering av regional rutin covid-19 gällande vårdhygieniska rutiner för ordinärt boende, till exempel hemtjänst och hemsjukvård. Framtagen av Vårdhygiens nätverksgrupp för kommunal vård och omsorg i Västra Götaland.

Förändringar i denna version;

- Beskrivning av smittvägar har kompletterats.
- Ändrat rekommendationen för skyddsutrustning vilket innebär att andningsskydd ska användas de första 7 dagarna. Bakgrunden är en riktlinje från Arbetsmiljöverket med anledning av bedömd risk för smittöverföring på längre avstånd i miljöer med otillräcklig/okänd ventilation.
- Redaktionella ändringar.

Syfte

Att utifrån [Regional rutin - Vårdhygien covid-19](#) tydliggöra de viktigaste åtgärderna för att begränsa spridning av covid-19 inom kommunal vård och omsorg.

Bakgrund

Covid-19 är en infektion orsakad av viruset SARS-CoV-2.

Smittvägar:

- Covid-19 sprids huvudsakligen som droppsmitta, dvs av droppar från luftvägssekret, i samband med hosta/nysningar och vid nära kontakt mellan personer. I trånga utrymmen med otillräcklig/okänd ventilation kan det finnas risk för smittspridning även på längre avstånd. Virusets spridning kan även ske i samband med aerosolgenererande procedurer.
- Direkt kontaktsmitta förekommer, idag talar mycket för att indirekt kontaktsmitta är av liten betydelse i samband med covid-19.

Inkubationstid: 2–14 dagar, oftast 5–6 dagar.

Kliniska symtom: Infektion med till exempel förkylningssymtom såsom hosta, andnöd, halsont och feber men även bortfall av lukt- och smaksinne, allmän sjukdomskänsla med trötthet, huvudvärk, muskelvärk och mag-tarmbesvär, exempelvis diarré kan förekomma. Symtombilden varierar från mycket milda symtom till svår nedre luftvägsinfektion som kan kräva intensivvård.

Covid-19 i ordinärt boende

Barium.ID: 45436

Kriterier för bedömning av smittfrihet

För bedömning av smittfrihet se [Smittskydd Västra Götaland/Smittspårning av covid-19](#) under ”Instruktion om smittspårning för behandlande läkare/smittspårare” - Smittskyddsblad Covid-19, läkarinformation.

Åtgärder

Omsorgstagare med misstänkt eller konstaterad covid-19

Rekommendationen är att utse personal som enbart vårdar de med misstänkt eller bekräftad covid-19.

Riktlinjer vid vård av misstänkt och bekräftat fall av covid-19

Omsorgstagare bedöms som misstänkt fall vid akut infektionsinsjuknande med symtom som beskrivs vid covid-19 och som bekräftat fall när SARS-CoV-2 påvisats efter provtagning.

Arbeta enligt [basala hygienrutiner och klädregler](#), länk till [instruktionsfilm basal hygien](#).

Informera omsorgstagare om att hosta i papper eller engångsnäsduk som läggs direkt i papperskorg/plastpåse. Påminn om vikten av god handhygien och bistå dem som behöver hjälp. De omsorgstagare som tolererar munskydd kan använda det vid transport utanför lägenheten.

Säkerställ att personal vid varje besök har tillgång till:

- alkoholbaserat handdesinfektionsmedel
- flytande tvål
- pappershanddukar
- engångsplastförkläde
- skyddshandskar.

Skyddshandskar används enligt basala hygienrutiner. Tänk på att byta handskar mellan orena och rena arbetsmoment. Desinfektera händerna före och efter du använt handskar enligt basala hygienrutiner.

Rekommenderad skyddsutrustning

Personal ska använda skyddsutrustning även efter egen genomgången infektion med covid-19 och/eller efter vaccination.

I bostaden hos omsorgstagare:

- används andningsskydd (FFP2 eller FFP3), se nedan
- inom 2 meter används dessutom:
 - visir som täcker hela ansiktet (ögon, näsa, mun)
 - engångsplastförkläde - kortärmat, bedöm behov av långärmat plastförkläde utifrån risk för stor mängd förorening av kroppsvätskor.

Stänkskydd rengörs och/eller desinfekteras efter användning. Se leverantörens anvisning.

Covid-19 i ordinärt boende

Barium.ID: 45436

När ska du använda andningsskydd?

Andningsskydd rekommenderas som en extra försiktighetsåtgärd de första 7 dagarna efter symtomdebut vid misstänkt och konstaterad covid-19 (då smittsamheten är störst). Vid bekräftad covid-19 utan symtom gäller 7 dagar från provtagningsdatum. Bakgrunden är en riktlinje från Arbetsmiljöverket med anledning av bedömd risk för smittöverföring på längre avstånd i miljöer med otillräcklig/okänd ventilation. Efter 7 dagar kan andningsskydd ersättas av vätskeavvisande munskydd (IIR) så länge personen bedöms vara smittsam.

Vid åtgärder som kan medföra aerosolbildning (till exempel sugning av luftvägarna, BiPAP – CPAP-behandling, hjärt- lungräddning, handventilering eller sekret-mobiliserande åtgärder från nedre luftvägar såsom inducerad sputumprovtagning,) använd FFP2- eller FFP3-klassat andningsskydd i kombination med visir under smittsam period.

Hur används skyddsutrustning?

Personalen ska vara väl förtrogen med på- och avtagning samt tillpassningstest (täthetskontroll) av andningsskyddet. Se [Instruktion för användning av andningsskydd](#). Skyddsfaktorn av ett andningsskydd minskar kraftigt om användaren har skäggstubb eller skägg.

Utanför bostaden:

Andningsskydd sätts på och tas av utanför bostaden.

När andningsskydd tas av, ta båda remmarna bakifrån och lyft dem fram över huvudet och undvik att vidröra framsidan. Desinfektera sedan händer och underarmar.

Övrig skyddsutrustning kan tas på och tas av inne i bostaden.

Det är viktigt att skyddsutrustning tas av i särskild ordning. Gör så här:

1. Ta av eventuella handskar, desinfektera händerna.
2. Ta av plastförkläde, undvik att vidröra framsidan, desinfektera händerna.
3. Ta av visir/skyddsglasögon bakifrån, desinfektera händerna.
4. Ta av eventuellt munskydd, undvik att vidröra framsida, desinfektera händer och underarmar.

Se [Basala hygienrutiner och covid-19](#).

Disk

Disk hanteras som vanligt.

Avfall

Släng avfallet inklusive plastförkläde och handskar i soppåse och förslut i lägenheten. Se till att det inte läcker, ta eventuellt en ytterligare påse runt. Allt avfall hanteras som vanligt.

Tvätt

Hantera all tvätt, inklusive personalkläder enligt ordinarie tvättrutiner, se [rutin för tvätthantering](#). Om smutstvätt hanteras av tvätterier följ tvätteriets anvisningar.

Generella råd om rengöring och desinfektion av ytor och hjälpmedel

- Coronavirus avdödas effektivt med vanliga rengörings- och desinfektionsmedel.
- Punktdesinfektion (smittrening) utförs enligt ordinarie rutin. Använd alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensid, Virkon (1 %) eller motsvarande. Ta rikligt med desinfektionsmedel och bearbeta ytan väl.
- Städning utförs enligt ordinarie rutiner.
- Eventuell städutrustning som används hos flera omsorgstagare skall rengöras och desinfekteras mellan lägenheterna.

Smittspårning

Covid-19 är en samhällsfarlig sjukdom som är anmälningspliktig samt smittspårningspliktig enligt smittskyddslagen. För instruktion om förfarande vid smittspårning runt personer i ordinärt boende med hemtjänst och/eller kommunal hemsjukvård, se [Screening och smittspårning av covid-19 inom kommunal vård och omsorg.](#), samt [Smittspårning av vårdtagare och personal i hemtjänst eller hemsjukvård - förslag till arbetsfördelning.](#)

Vid behov kontaktas Smittskydd/Vårdhygien. Det gäller särskilt vid mer omfattande smittspårning.

Handläggning av symptomfria omsorgstagare som exponerats av ett bekräftat fall

Omsorgstagare observeras avseende eventuella symtom under 14 dagar räknat från tidpunkt för senaste möjliga smittexposition.

Relaterad information

[Covid-19, samlad information Vårdgivarwebben](#)

Uppföljning, utvärdering och revision

Vårdhygiens nätverksgrupp i Västra Götaland ansvarar för uppföljning, utvärdering och revision av denna rutin.